UNDRR
UN Office for Disaster Risk Reduction

СТІЙКІСТЬ ДО СТИХІЙНИХ ЛИХ
ФОРМА ОЦІНКИ ДЛЯ МІСТ

ТРАВЕНЬ 2017 Р.

Попередня ОЦІНКА

Форма оцінки стійкості до стихійних лих для міст

Попередня оцінка

Для підтримки звітування та реалізації Сендайської рамкової програми зі зниження ризику стихійних лих на 2015–2030 рр. на основі Десяти принципів для підвищення стійкості міст.

Управління Організації Об'єднаних Націй зі зменшення ризику стихійних лих (UNDRR)

Розроблено за підтримки USAID, Європейської комісії, IBM та AECOM

У цій Формі оцінки надано набір оцінок, які допоможуть місцевим органам влади відстежувати та аналізувати досягнення та проблеми в реалізації Сендайської рамкової програми зі зниження ризику стихійних лих на 2015–2030 рр., а також оцінювати їхню стійкість до стихійних лих. Вона побудована на основі Десяти принципів для підвищення стійкості міст UNDRR.

Що ми маємо на увазі під стійкістю? Область застосування *Форми оцінки стійкості до стихійних лих для міст*

Згідно з визначенням Сендайської рамкової програми, стійкість — це здатність системи, громади або суспільства, яким загрожує небезпека, вчасно та ефективно протистояти, поглинати, пристосовуватись та відновлюватись від наслідків небезпеки, у тому числі шляхом збереження та відновлення основних структур і функцій, через управління ризиками.

У контексті міст все частіше йдеться про здатність протистояти та відновлюватися після гострих потрясінь (природних і техногенних катастроф), таких як повені, землетруси, урагани, лісові пожежі, розливи хімічних речовин,порушення енергопостачання, а також хронічних стресових факторів у більш довгострокових масштабах, таких як виснаження ґрунтових вод або вирубування лісів, або соціально-економічні проблеми, як-от бездомність та безробіття.

Стійкість до стихійних лих (і, по суті, ця Форма оцінки) стосується здатності міста розуміти ризики стихійних лих, з якими воно може зіткнутися, зменшувати ці ризики та реагувати на стихійні лиха, які можуть статися. У такий спосіб можна мінімізувати вірогідність загибелі людей або збитків для засобів до існування, майна, інфраструктури, економічної діяльності та навколишнього середовища в короткостроковій і довгостроковій перспективах.
Однак для цього фахівці-практики також мають врахувати, що хронічні стресові фактори можуть вплинути на ймовірність чи тяжкість гострого потрясіння, а також погіршити здатність міста реагувати та адаптуватися до них. Наприклад, вирубування лісів може збільшити ймовірність раптових повеней або соціально незабезпечені (і, ймовірно, незастраховані) громади можуть не мати змоги відновити свої будинки та підприємства після сильного землетрусу. На Малюнку 1 показано область застосування Форми
оцінки залежно від різних потрясінь та стресових факторів, з якими може зіткнутися місто.

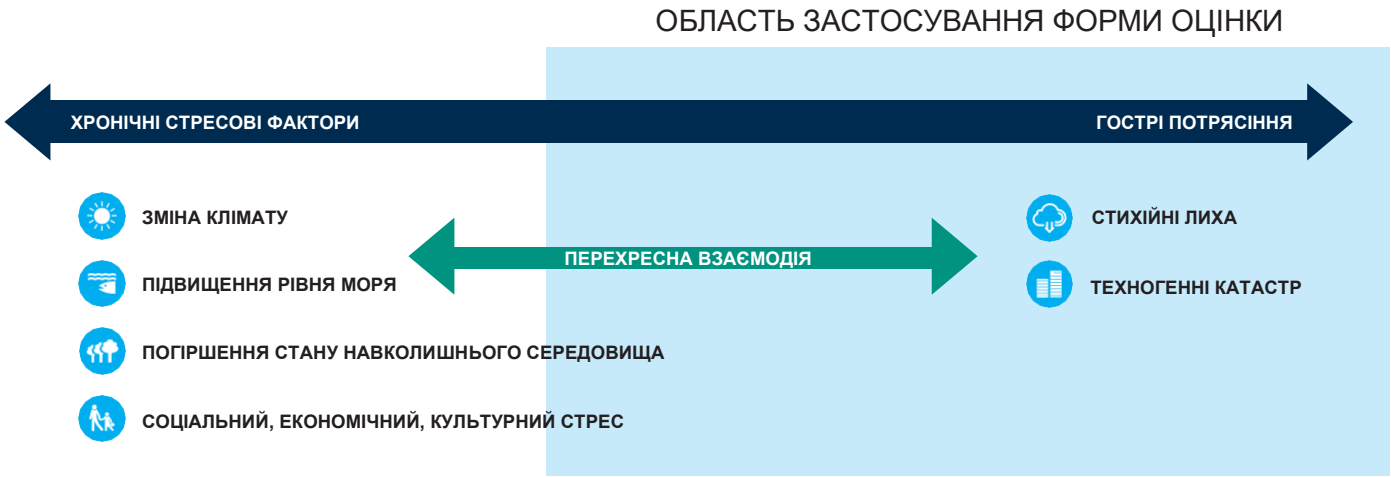

Малюнок 1. Область застосування Форми оцінки стійкості до стихійних лих для міст

Форма оцінки побудована на основі «Десяти принципів для підвищення стійкості міст», уперше розроблених у межах Хіоґської рамкової програми дій 2005 року та згодом оновлених для підтримки реалізації Сендайської рамкової програми зі зниження ризику стихійних лих на 2015–2030 роки.

Як показано на Малюнку 2, у «Десяти принципах для підвищення стійкості міст» розглядається велика кількість питань, які містам необхідно проаналізувати, щоб підвищити стійкість до стихійних лих:

- Принципи 1–3 стосуються управління та фінансового потенціалу;
- Принципи 4–8 стосуються багатьох аспектів планування та підготовки до стихійних лих;
- Принципи 9–10 стосуються реагування

  на стихійне лихо та відновлен ня після нього.

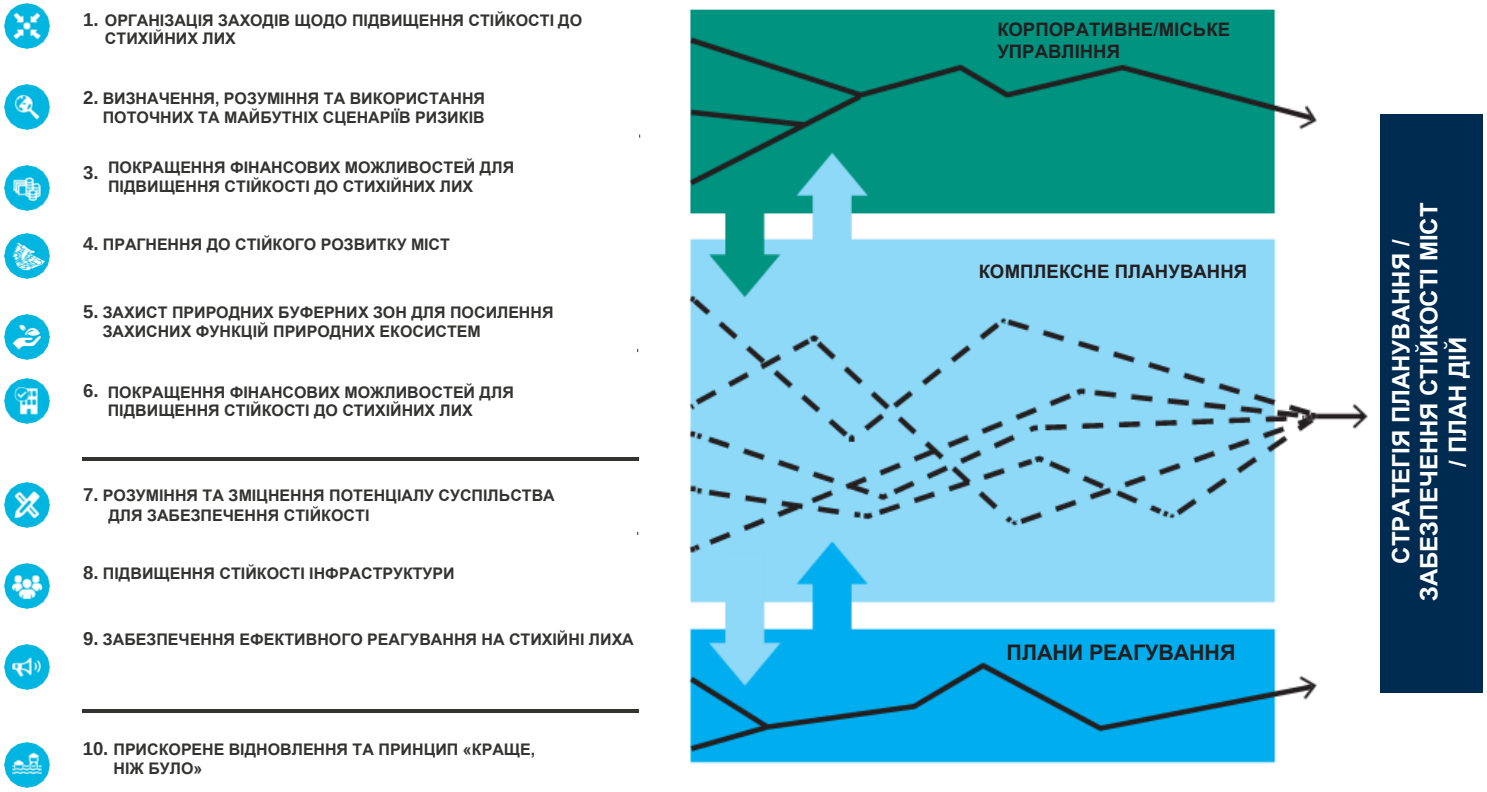

Малюнок 2. Десять принципів для підвищення стійкості міст

Основна мета *Форми оцінки стійкості до стихійних лих для міст*

- Надати допомогу країнам та місцевим органам влади в моніторингу та аналізі досягнень і проблем у реалізації Сендайської рамкової програми.
- Забезпечити можливість розробки місцевої стратегії зниження ризику стихійних лих (планів дій із забезпечення стійкості).

Переваги використання *Форми оцінки стійкості до стихійних лих для міст*

Перші користувачі Форми оцінки повідомили про низку переваг. Форма оцінки може допомогти містам:

- Забезпечити базову оцінку поточного рівня стійкості до стихійних лих;
- Підвищити обізнаність та розуміння проблем, пов'язаних зі стійкістю;
- Забезпечити діалог та консенсус між ключовими зацікавленими сторонами в містах, які інакше не мали б змоги регулярно співпрацювати;
- Забезпечити обговорення пріоритетів інвестицій та дій на основі загального розуміння поточної ситуації;
- Зрештою, забезпечити здійснення заходів і проєктів, які з часом підвищать стійкість міста.

Хто має використовувати *Форму оцінки стійкості до стихійних лих для міст*?

Місто — це система систем, і кожна з цих систем (наприклад, система зв'язку, водопостачання, каналізації, енергетики, охорони здоров'я, добробуту, закону й порядку, освіти, бізнесу, соціальні та місцеві системи) потенційно має окремих власників та зацікавлених осіб. Стійкість має забезпечуватися всередині кожної з цих систем та між ними, тому її можна досягти лише за допомогою ефективної співпраці.

У підтримці та підвищенні стійкості міста відіграють свою роль різні особи чи установи — уряд, приватний бізнес, громадські групи, навчальні заклади та інші організації чи окремі люди. В ідеалі, місцеві органи влади, які часто мають найбільші повноваження в організації, повинні взяти на себе провідну роль у проведенні оцінок, наданих у Формі оцінки. Для заповнення Форми оцінки потрібен діалог за участю багатьох зацікавлених сторін міста — такий підхід допоможе забезпечити більшу стійкість міст.

Як у *Формі оцінки стійкості до стихійних лих для міст* розглядаються ризики?

Хоча Форму оцінки можна використовувати як окремий інструмент, необхідно враховувати загрози та ризики вашого міста. Зокрема, у Формі оцінки пропонується визначити «найвірогідніші» та «найсерйозніші» сценарії ризику для кожної з виявлених вами загроз у місті або для потенційної багатофакторної загрози. У деяких містах будуть явні критичні небезпеки, але в інших вони можуть бути менш очевидними — основний ризик може полягати в поєднанні подій, які інакше не є критичними. Під час розгляду ризику вам може допомогти інструмент швидкої оцінки ризику (Quick Risk Estimation, QRE), розроблений UNDRR і Deloitte. Це простий інструмент у вигляді таблиці, який має на меті підвищення обізнаності про ризики, призначений для використання разом із цією Формою оцінки. Інструмент QRE можна завантажити на сайті https://mcr2030.undrr.org/quick-risk-estimation-tool

Як застосовується система оцінки у *Формі оцінки стійкості до стихійних лих для міст*?

Місцеві органи влади, які вже використовували Форму оцінки, виявили, що вона може бути корисною на різних рівнях, а саме:

- Як попереднє опитування, наприклад під час 1- чи 2-денного семінару. Також можна використовувати анкети, які учасники мають заповнити заздалегідь. Іноді середня або консенсусна оцінка застосовується на рівні кожного з «Десяти принципів», а не для кожного окремого критерію/оцінки;
- Як обмежена оцінка, присвячена деяким окремим принципам, для проведення поглибленого аналізу конкретних аспектів стійкості, наприклад готовності на рівні громади;
- Як докладний аналіз стійкості міста загалом. На виконання такого аналізу може знадобиться від одного до кількох місяців.
- З огляду на відгуки користувачів Форма оцінки тепер пропонує можливість оцінки на двох рівнях:
  - **Рівень 1.** Попередня оцінка, що відповідає ключовим цілям та показникам Сендайської рамкової програми, з важливими додатковими питаннями. Цей підхід пропонується використовувати на 1–2-денному міському семінарі за участю багатьох зацікавлених сторін. Загалом форма містить 47 питань/показників, кожен із яких оцінюється за шкалою від 0 до 3 балів;
  - **Рівень 2.** Детальна оцінка. Цей підхід являє собою завдання, яке виконується за участю багатьох зацікавлених сторін і може зайняти 1–4 місяці. Така оцінка може стати основою для детального плану дій щодо підвищення стійкості міста. Детальна оцінка включає 117 показників, кожен із яких оцінюється за шкалою від 0 до 5 балів. Зверніть увагу, що критерій у детальній оцінці може бути корисною підказкою щодо теми для обговорення на семінарі з попередньої оцінки.

Для попередньої оцінки необхідно поставити оцінку на всі питання — форма навмисно зроблена простою та узагальненою.
Розглядайте питання як підказки. Подумайте, що можна зробити краще? Надалі ці пункти (за умови оформлення в письмовій формі) можна перетворити на дії або проєкти в межах стратегії / плану дій щодо забезпечення стійкості вашого міста. Під час попередньої оцінки обговорення часто відіграє не менш важливу роль, ніж оцінка.

Для детальної оцінки можна відмовитися від заповнення деяких критеріїв, якщо вони не є актуальними для вашого міста (наприклад, щодо оцінки, пов'язаної з портами, якщо у вашому місті їх немає). В остаточному відсотковому балі буде виключено критерії оцінки, які ви вважаєте неактуальними.

Між попередньою та детальною оцінкою є певні навмисні збіги. Місцевим органам влади, які заповнюють детальну оцінку, буде легше, якщо вони вже заповнили попередню оцінку. Детальна оцінка побудована на основі попередньої оцінки, але спонукає до більш глибокого роздуму, аналізу та консультацій.

Цей документ (частина 2) містить критерії оцінки для детальної оцінки. Попередню оцінку можна завантажити на сайті: https://mcr2030.undrr.org/disaster-resilience-scorecard-cities

Форму оцінки можна використовувати відповідно до потреб міста, застосовуючи гнучкий підхід. З огляду на це, місцеві органи влади можуть вільно застосовувати власні методи оцінки за «Десятьма принципами» та приймати рішення на основі власних «доказів» на підтримку оцінки. Управління UNDRR надало деякі пропозиції щодо типів доказів, які загалом задовольняють вимогам оцінки. Міста можуть мати інші або аналогічні докази, які є запорукою досягнення критеріїв оцінки.

Використовуючи цю Форму оцінки, майте на увазі, що:

- Хоча Форма оцінки має бути систематичною, окремі оцінки неминуче можуть бути суб'єктивними — керуйтеся здоровим глуздом для вирішення того, які оцінки найбільше відповідають вашому рівню стійкості до стихійних лих. Письмовий запис обґрунтування для кожної оцінки дозволить провести перевірку, а також у подальшому вносити зміни та відстежувати результати;

- Зниження ризику стихійних лих та підвищення стійкості мають досягатися спільними зусиллями. Деякі аспекти стійкості до стихійних лих можуть бути не під контролем місцевих органів влади (наприклад, міська система електропостачання або телефонного зв'язку можуть знаходитися під керівництвом окремої установи або приватної комунальної компанії або може існувати уряд сусіднього регіону або провінції, який також має бути залучений до планування заходів). Форма оцінки має бути заповнена після консультацій із цими іншими організаціями. Процес консультацій також допоможе залучити ці організації та забезпечить розуміння, відповідальність та узгодженість з ними;

- Консультації з групами громадян під час заповнення Форми оцінки підвищать достовірність результатів;

- Максимальна точність та реалістичність допоможуть визначити області вразливості, що дозволить визначити їхню пріоритетність, щоб приділити їм достатню увагу та фінансування;

- У Формі оцінки можуть не розглядатися всі проблеми стійкості до стихійних лих, з якими стикається ваше місто. Якщо у вас є сумніви, порадьтеся з фахівцем із питань управління ризиками або іншої відповідної дисципліни.

Приймаємо установку на зростання!

У Формі оцінки дуже високі критерії у визначенні стійкості до стихійних лих: малоймовірно, що якесь місто набере максимальну кількість балів, а більшість із них не наберуть більше 50 %. Мета Форми оцінки полягає в тому, щоб допомогти містам ефективніше знизити ризик стихійних лих та не допускати самозаспокоєності.

Оцінки не пов'язані зі встановленими нормами, тому їх не слід порівнювати в різних містах. Форма оцінки була розроблена не для заохочення конкуренції між містами, а для виявлення та сприяння обміну знаннями.
Місцеві органи влади, які використовують Форму оцінки, можуть заохотити учасників прийняти «установку на зростання» — це означає визнання того, що вони виявлять слабкі місця у стійкості свого міста, але це також спонукатиме їх до дій, які можуть покращити та підвищити стійкість міста.

Узгодженість з іншими глобальними рамковими програмами

Ця Форма оцінки заснована на «Десяти принципах для підвищення стійкості міст», які були вперше розроблені в межах Хіогської рамкової програми 2005 року, а згодом переглянуті та оновлені в межах Сендайської рамкової програми, узгодженої в 2015 році. Сендайська рамкова програма містить низку ключових показників, розроблених для підтримки звітності на глобальному та національному рівнях. Додаток D містить кілька ілюстрацій, які демонструють — на концептуальному рівні — взаємозв'язок між цілями Сендайської рамкової програми та ширшими цілями сталого розвитку (ЦСР), а також ключовими кліматичними цілями, узгодженими в межах Паризької угоди (21-а Конференція ООН із питань клімату).

Допоміжні інструменти

До цієї версії Форми оцінки стійкості міст до стихійних лих додається допоміжний інструмент — електронна таблиця MS Excel, яка полегшує виставлення оцінок на двох рівнях, зазначених вище. За допомогою цього інструменту також можна записувати запропоновані дії або коментарі, які можуть виникнути під час обговорень на семінарі та які можуть стати основою простого плану дій щодо підвищення стійкості міста. Допоміжний інструмент MS Excel можна завантажити на сайті https://mcr2030.undrr.org/disaster-resilience-scorecard-cities

Незабаром місцевим органам влади буде доступний онлайн-інструмент у межах моніторингу Сендайської рамкової програми, який допоможе збирати та аналізувати дані. Ця платформа буде розроблена насамперед для використання місцевими органами влади та їхніми партнерами. Очільники місцевих органів влади мають найкращі можливості, щоб використовувати результати Форми оцінки та впливати на політичні рішення та планування міста, а також відстежувати результати.

Глосарій

Глосарій термінології наведено в кінці цього документа.

Подяка

- IBM та AECOM, які є членами Консультативної групи приватного сектора (Private Sector Advisory Group, PSAG) UNDRR, спільно створили Форму оцінки стійкості до стихійних лих для міст, яку було випущено в 2014 році. Згодом завдяки їхній співпраці було створено версію 2 Форми оцінки, яку було випущено в квітні 2015 року, на основі Сендайської рамкової програми.

- Низка міст підтримала офіційне пілотне впровадження Форми оцінки. Під час створення цієї версії враховувалися відгуки, отримані від цих міст. Висловлюємо подяку активним діячам із питань стійкості до стихійних лих у наступних містах: Великий Манчестер та Сток-он-Трент, Великобританія; Амадора та Лісабон, Португалія; Єнчепінг та Арвіка, Швеція; Бугаба, Панама; Кісуму, Кенія; Акаба, Йорданія; Джок'якарта, Індонезія; Макаті, Філіппіни, та Ісламабад, Пакистан. Багато інших міст заповнили Форму оцінки та розробили плани дій. Їхні відгуки також було враховано під час оновлення Форми оцінки.

- Центр кліматичних та енергетичних рішень (C2ES) спільно з IBM та AECOM провів низку семінарів із представниками міст у США (Анкорідж, Алабама; Провіденс, Род-Айленд; Майамі-Біч, Флорида; Канзас-Сіті, Міссурі; Фінікс, Арізона).
За результатами цих семінарів було підготовано оновлення Форми оцінки.

- UNDRR зібрало велику робочу групу для розробки показників, що становлять суттєву частину Форми оцінки. Висловлюємо подяку всій робочій групі, до складу якої входять: Аргія Сінха Рой, ADB; Кеті Вайнс, C40 Cities; Сара Хендел-Блекфорд, Ecofys; Бен Сміт, AECOM; Марк Харві, Resurgence; Естебан Леон, Програма ООН із населених пунктів; Стефан Колер, UNOPS; Х'ю Маклеман, Організація економічного співробітництва та розвитку; Кессіді Джонстон, UCL; Мостафа Мохагех, IFRC; Ебру Генсер, CUDRR; Хаїр Торрес та Маргерита Фанчіотті, ЮНЕСКО; Маргарет Арнольд, Світовий банк; та Крістофер Г. Бертон, Global Earthquake Model.

Виникли питання?

Зв'яжіться з нашими співробітниками та партнерами в найближчому до вас регіоні.

https://mcr2030.undrr.org/who-we-are/contact-mcr2030

На наступних сторінках цього документа міститься опис кожного з десяти основних принципів підвищення стійкості міст, а також відповідна Форма оцінки стійкості до стихійних лих для міст.

Цей документ (частина 2) містить критерії оцінки для детальної оцінки.

ПРИНЦИП

1

Організація заходів щодо підвищення стійкості до стихійних лих

Принцип 1.
Організація заходів щодо підвищення стійкості до стихійних лих

Створення організаційної структури та визначення процесів, необхідних для розуміння та вжиття заходів щодо зниження ризиків стихійних лих.

Точний формат/структура буде різнитися в різних країнах. Заходи включають, серед іншого, наступне:

- Створення єдиної точки координації у місті, прийнятої всіма зацікавленими сторонами.
- Забезпечення ефективного керівництва та прихильності на найвищому обраному рівні міської влади, як-от мера.
- Забезпечення розуміння усіма підрозділами важливості зниження ризику стихійних лих для досягнення цілей їхніх політик і програм, а також наявності рамкової програми для співробітництва в разі потреби.
- Забезпечення того, щоб під час усіх обговорень міських органів влади регулярно враховувалися наслідки для стійкості, оцінювалися наслідки використання політик і стандартів для стійкості, а також у разі необхідності вживалися відповідні заходи.
- Залучення та створення альянсів з усіма відповідними групами зацікавлених сторін, включаючи уряд на всіх рівнях (наприклад, національний, державний, міський, окружний, парафіяльний чи інший підрозділ, сусідні міста чи країни, залежно від обставин), організації громадянського суспільства та місцеві громадські організації, а також приватний сектор.
- Участь у інших міських мережах та ініціативах і навчання в них (наприклад, міжміські програми навчання, ініціативи з питань зміни клімату, ініціативи щодо забезпечення стійкості тощо).
- Розробка необхідних стратегій, актів, законів, правил або включення атрибутів стійкості до існуючих політик задля запобігання створенню нових ризиків та зниження існуючих.
- Створення політики збору та управління даними для обміну між усіма зацікавленими сторонами та громадянами.
- Упровадження механізмів звітності для всіх громадян, які збирають ключову інформацію про стійкість та сприяють прозорості, підзвітності та покращенню збору даних із плином часу (наприклад, розгляд можливості використання інструментів UNDRR, як-от цієї Форми оцінки), а також забезпечення обміну інформацією з іншими організаціями та громадськістю.

Дані, які знадобляться для відповіді на цей розділ Форми оцінки, включають: організаційні діаграми; списки організацій за напрямами, тематиками та іншими критеріями; у відповідних ситуаціях меморандуми про взаєморозуміння та інші описи ролей для кожної залученої організації; імена ключових залучених осіб; протоколи засідань та інформація про дії зацікавлених організацій; список інформації та даних, доступних кожній зацікавленій стороні.

Примітка. Обмін даними може мати важливе значення для забезпечення стійкості; критерії оцінки, що стосуються обміну даними, включені до Принципу 6.

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 1.1	**Розробка плану**	Чи включає генеральний план міста (або відповідна стратегія/бачення розвитку) підходи до зниження ризику стихійних лих/катастроф відповідно до Сендайської рамкової програми та чи впроваджує їх? Під «планом» ми зазвичай маємо на увазі певний план міста, стратегію місцевого розвитку або бачення. Це може бути територіальний план, інфраструктурний план або план охорони довкілля чи сталого розвитку, за умови, що він відповідає критеріям пункту 27 (b) Сендайської рамкової програми. Крім того, якщо місто має окремий план/політику/стратегію зниженнзниження ризику стихійних лих, що відповідає національним стратегіям, це також може підтверджувати відповідність вимогам. Для відповідності план має охоплювати всі десять Принципів Сендайської рамкової програми .	3 - Комплексний план Зниження ризику стихійних лих (далі — ЗРСЛ), повна відповідність Сендайській рамковій програмі та охоплення всіх десяти Принципів. 2 - Існує окремий план план ЗРСЛ, що відповідає Сендайській рамковій програмі та враховує всі десять основних принципів. 1 - Плани, які частково відповідають Сендайській рамковій програмі та охоплюють деякі з десяти Принципів. 0 - Немає планів / відповідності.	Для відповідності пункту 27 (b) Сендайської рамкової програми, відповідна стратегія місцевого розвитку має включати: • часові рамки та цілі • індикатори • цілі та заходи, спрямовані на запобігання виникненню ризику • цілі та заходи, спрямовані на зниженнзниження наявного ризику • цілі та заходи, спрямовані на посилення стійкості в економічній та соціальній сферах, у сферах охорони здоров'я та охорони довкілля Вона також має охоплювати кожен з десяти Принципів для підвищення стійкості міст.
P 1.2	Організація, координація та участь	Чи існує міжвідомчий/міжгалузевий механізм з відповідними повноваженнями та ресурсами для вирішення питань зниженнзниження ризику стихійних лих?	3 - Усі відповідальні служби міста й установи сформовані, забезпечені належними ресурсами та мають належні повноваження діяти на всіх етапах зниженнзниження ризику стихійних лих (далі — ЗРСЛ). 2 – всі команди провідних установ добре сформовані, забезпечені належними ресурсами та мають повноваження діяти, але є певна непослідовність у ресурсному забезпеченні на ключових етапах ЗРСЛ. 1 - Міські служби мають повноваження та можливість скликати засідання, але не мають належної міжвідомчої координаційної підтримки та/або не мають достатніх ресурсів. 0 - Відповідальні служби міста не мають належних повноважень і не мають достатніх ресурсів.	Проаналізуйте ситуацію до настання стихійного лиха, під час дії надзвичайної ситуації/події, та після настання стихійного лиха /катастрофи. Чи існує чітка міжвідомча організаційна схема ЗРСЛ? Чи має кожна установа або організація чітку та задокументовану роль і чи погодилася вона на цю роль? Чи чітко визначені фінансові асигнування на координаційні функції?
P 1.3	**Інтеграція**	Чи належним чином інтегрована стійкість з іншими ключовими функціями/сферами діяльності міста? (наприклад, планування, сталий розвиток, затвердження інвестиційних проєктів, фінанси та дотримання законодавства, залучення громади, управління надзвичайними ситуаціями, дотримання кодексів, управління інфраструктурою, комунікації тощо).	3 - У процесі прийняття рішень з усіх питань, що стосуються політики чи фінансування є чіткий етап оцінки впливу того чи іншого рішення на стійкість до катастроф. 2 - Формального процесу немає, але є загальне розуміння, що врахування питання зміцнення стійкості є корисними в процесі прийняття рішень у більшості функціональних сфер міста. 1 - Питання стійкості враховується ситуативно або час від часу. 0 – Питання зміцнення стійкості не враховується .	Чи розглядається стійкість до стихійних лих як частина «повсякденного» процесу прийняття рішень та бюджету, а не як окреме питання, не пов'язане з повсякденною діяльністю адміністрації міста?

Примітки

ПРИНЦИП

2

Визначати, розуміти та використовувати поточні та майбутні сценарії ризиків

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 2.1	**Оцінка небезпек**	Чи знає керівництво міста про основні загрози, з якими стикається, та ймовірність їх виникнення?	3 – Керівництво міста розуміє основні загрози. Інформація про загрози оновлюється через узгоджені проміжки часу. 2 - Керівництво міста розуміє основні загрози, але не має узгоджених планів щодо актуалізації цієї інформації. 1 – Є дані про більшість основних загроз. 0 – Немає розуміння загроз.	Примітка: Використання Інструменту швидкої оцінки ризиків UNDRR (QRE) може допомогти в оцінці за цими критеріями. Для кожної небезпеки необхідно визначити, як мінімум, «найімовірніші» та «найгірші» наслідки?
P 2.2	**Спільне розуміння інфраструктурних ризиків**	Чи існує спільне розуміння ризиків між керівництвом міста і різними постачальниками комунальних послуг та іншими регіональними і національними установами, які відіграють роль в управлінні інфраструктурою, такою як енергетика, водопостачання, дороги і залізниці, слабких місць і ризиків у масштабах міста?	3 — Існує спільне розуміння ризиків у керівництва міста і різних постачальників комунальних послуг — слабкі місця і взаємозалежності всередині системи / ризики на рівні міста? 2 — Існує певний обмін інформацією про ризики між керівництвом міста та різними постачальниками комунальних послуг, а також певна згода щодо проблемних питань. 1 — Окремі системні ризики відомі, але немає майданчика/форуму для обміну ними або розуміння каскадних впливів. 0 — Існують значні прогалини в розумінні ризиків, навіть на рівні окремих систем (наприклад, енергетика, водопостачання, транспорт).	Чи існує міжвідомчий майданчик/форум, який оцінює питання інфраструктурної та операційної стійкості? Чи має місто комплексний інвентарний опис/карти всієї критично важливої інфраструктури? Чи достатньо місто інвестує в утримання та модернізацію критичної інфраструктури? Цей критерій має враховувати всі державні та приватні комунальні підприємства, але також може поширюватися, наприклад, на автотранспортні компанії, постачальників палива, портових операторів, вантажні авіакомпанії, профспілки тощо. Інфраструктуру детально висвітлено в Принципі 8.
P 2.3	Обізнаність про ступінь наражання на небезпеку та вразливість	Чи існують узгоджені сценарії, що враховують вразливість міста Та ступінь наражання відповідно до кожної небезпеки або групи загроз (див. вище)?	3 — Доступний весь набір основних сценаріїв стихійних лих з відповідною довідкової інформацією та поясненнями. Він оновлюється через узгоджені проміжки часу. 2 — Доступний всебічний набір сценаріїв стихійних лих, але немає довідкової інформації або пояснень, які можуть допомогти застосовувати ці сценарії . 1 — Доступна певна інформація про небезпеки стихійного лиха. 0 — Немає інформації про сценарій стихійного лиха.	Сценарії — це інтерпретації загального впливу стихійного лиха на місто. Примітка: Використання Інструменту швидкої оцінки ризиків UNDRR (QRE) може допомогти в оцінці за цими критеріями.

P 2.4	**Каскадний вплив**	Чи існує колективне розуміння потенційних каскадних збоїв між різними міськими та інфраструктурними системами за різних сценаріїв?	3 — Відносно повне / колективне розуміння каскадних впливів за численними сценаріями стихійних лих. 2 — Відносно повне / колективне розуміння каскадних впливів за деякими сценаріями стихійних лих. 1 — Певне розуміння деяких каскадних впливів за деякими сценаріями стихійних лих. 0 — Немає чіткого розуміння каскадних впливів.	«Ланцюжки збоїв» між різними елементами інфраструктури міста (наприклад, коли збій в енергетичній системі призводить до припинення зупинки систем очищення води) можуть стати критичною вразливістю, яка може бути прихованою, якщо її не ідентифікувати окремо, і, таким чином, стати небажаним ударом під час реагування на катастрофу.
P 2.5	**Процес представлення та оновлення інформації про ризики**	Чи існують детальні карти небезпек та дані про ризики? Чи регулярно вони оновлюються?	3 — Існують карти високої якості/деталізації для більшості небезпек, які регулярно оновлюються (через узгоджені проміжки часу). 2 — Існують карти для більшості небезпек, планів оновлення немає. 1 — Існують карти для деяких небезпек. 0 — Немає карт небезпек.	Оновлення мають бути, як мінімум, достатньо частими, щоб враховувати зміни у міській забудові та зміни розуміння ризиків. Багато країн прагнуть оновлювати дані кожні 5 років, але навряд чи цього достатньо.

ПРИНЦИП

3

Зміцнення фінансового потенціалу для забезпечення стійкості

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 3.1	**Обізнаність про підходи для залучення нових інвестицій в місто**	Міська влада / провідні установи розуміють усі джерела фінансування та «дивіденди стійкості», мають налагоджену комунікацію, розуміють усі доступні шляхи залучення зовнішнього фінансування та активно шукають кошти для великих інвестицій у підвищення стійкості.	3 — Міська влада розуміє всі шляхи забезпечення фінансування заходів з ЗРСЛ, активно використовує їх і вже досягло певних успіхів. 2 — Міська влада розуміє численні шляхи забезпечення фінансування заходів з ЗРСЛ і активно використовують деякі з них. 1 — Існує деяке уявлення про можливі шляхи шляхів фінансування, але картина є неповною і мало що робиться для залучення цих коштів. 0 — Недостатнє розуміння / обізнаність про наявні джерела фінансування ЗРСЛ.	Наприклад: • Лізинг • Урядові гранти • Облігації соціального впливу або стійкості; • Банки розвитку та організації з надання допомоги • Благодійні організації • Інші урядові установи з фондами, які можуть мати відношення до певних аспектів стійкості • Краудфандинг • Будівельні збори • Державно-приватні партнерства • Податки та додаткові збори. «Дивіденди стійкості», які іноді називають супутніми вигодами, виникають двома шляхами: • «Вхідні» дивіденди — коли інвестиції в інші аспекти життя міста приносять додаткові переваги щодо стійкості. • «Вихідні» дивіденди — коли інвестиції в стійкість також забезпечують додаткові переваги.
P 3.2	**Фінансовий план та бюджет для стійкості, включно з резервними фондами**	Чи має місто спеціальний «окремий» (захищений) бюджет, необхідні ресурси та механізми резервного фонду для зниження ризику стихійних лих на місцевому рівні (пом'якшення наслідків, запобігання, реагування та відновлення)?	3 — Фінансовий план міста щодо ЗРСЛ є всеосяжним, відповідні статті бюджету захищені, наявні плани на випадок надзвичайних ситуацій. 2 — Фінансовий план міста передбачає заходи із ЗРСЛ, відповідні статті бюджету захищені. 1 — У різних установах / організаціях існують певні плани, але вони не скоординовані. 0 — Немає чіткого плану.	У цьому випадку важливо оцінити як наявність і розмір бюджету, так і захист цих коштів, який запобігає їхньому перенаправленню на інші цілі.

P 3.3	**Страховка**	Який рівень страхового покриття в місті, по всіх секторах - бізнес та суспільство?	3 — Рівень страхування в усіх секторах / сфері послуг є високим. 2 — Рівень страхування суттєво різниться в залежності від сектору або регіону. Міска влада активно просуває страховий захист у всіх секторах. 1 — Рівень страхування суттєво різниться в залежності від сектору або регіону. Міська влада не сприяє активному просуванню страхових продуктів. 0 — Попит на страхові продукти у місті є незначним або взагалі відсутній.	Ця оцінка охоплює як достатність страхового покриття (чи буде достатньо виплат?), так і ступінь покриття (чи достатньо людей і підприємств застраховано?). Розглядається страхове покриття для: • домогосподарств, майна та особистого транспорту (наприклад, страхування автомобіля) • комерційної та громадської інфраструктури. За винятком особистого медичного страхування.
P 3.4	**Стимули**	Які стимули існують для різних секторів та сегментів бізнесу та суспільства для підтримки підвищення стійкості?	3 — У всіх секторах існує низка стимулів для підвищення стійкості, які відповідають відомим потребам. 2 — У всіх секторах існує низка стимулів для підвищення стійкості, але є відомі прогалини/можливості. 1 — Існують певні стимули, але вони несистематичні. 0 — Стимулів замало або вони відсутні.	

ПРИНЦИП

4

Сприяти сталому розвитку міста

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 4.1	**Зональне землекористування**	Чи належним чином місто зоноване, враховуючи, наприклад, вплив ключових сценаріїв небезпек на економічну діяльність, сільськогосподарське виробництво та населені пункти?	3 — Місто зоноване відповідно до землекористування, з урахуванням карти небезпек і ризиків (див. Принцип 2). Зонування оновлюється через узгоджені проміжки часу. 2 — Місто зоноване відповідно до землекористування, але урахування карти небезпек і ризиків дуже загальне (див. Принцип 2). Плани щодо оновлення цього зонування недостатньо зрозумілі. 1 — Зонування не є ретельним / повним і не переглядається регулярно з урахуванням небезпек / ризиків. 0 — Немає чіткого зонування / відсутнє.	Переселення на 3 місяці або довше внаслідок руйнування житла або визнання його непридатним для проживання, або території, на якій воно розташоване, непридатною для проживання. Ця оцінка також має охоплювати незаконні та незаплановані поселення. Ефективність зонування в ідеалі має бути підтверджена незалежною перевіркою (див. також Принцип 2).
P 4.2	**Нова міська забудова**	Чи популяризуються підходи, що сприяють підвищенню стійкості, шляхом проєктування та розробки нової міської забудови?	3 — На рівні міста існує чітка політика. Підготовлено **посібник** для широкого кола фахівців (наприклад, архітекторів, ландшафтних архітекторів, інженерів тощо). 2 — Політика існує, але допоміжні методичні рекомендації є неповними. 1 — Підходи до підвищення стійкості просуваються, але непослідовно і не підкріплені політикою міста. 0 — Слабке / відсутнє сприяння підвищенню стійкості в новій міській забудові.	Чи існує політика, що заохочує фізичні заходи в новобудовах, які можуть підвищити стійкість до одного або декількох стихійних лих. Наприклад, відповідні місця для нової забудови, містобудування з урахуванням водних ресурсів, належна інтеграція зон безпеки на випадок стихійних лих, належні шляхи під'їзду та евакуації (ширина вулиць) тощо).
P 4.3	**Будівельні норми та стандарти**	Чи існують будівельні норми та стандарти, і чи враховують вони конкретні відомі небезпеки та ризики для міста? Чи регулярно вони оновлюються?	3 — Існують місцеві будівельні норми та стандарти, які стосуються всіх відомих небезпек, які можуть загрожувати місту, і регулярно оновлюються. 2 — Існують місцеві будівельні норми та стандарти, які стосуються основних стихійних лих, які можуть загрожувати місту, і регулярно оновлюються. 1 — Існують певні будівельні норми, які стосуються кількох стихійних лих. Немає чіткого плану оновлення цих норм. 0 — Будівельні норми та стандарти відсутні / практично не застосовуються.	Під цим розуміють обов'язкові норми (правила) або рекомендовані стандарти (наприклад, BREEAM, LEED, Greenstar, REDi), якщо вони просуваються містом за допомогою політики або стимулів. Важливо чітко усвідомлювати, що норми, які використовуються, дійсно підвищують стійкість до певних стихійних лих. Ці стандарти включатимуть надання базових інфраструктурних послуг незаконним поселенням, без яких здатність цих поселень пережити стихійні лиха опиниться перед серйозною загрозою.
P 4.4	**Застосування зонування, будівельних норм та стандартів**	Чи широко застосовуються, належним чином виконуються та перевіряються правила зонування, будівельні норми та стандарти?	3 — Зонування та будівельні норми застосовуються та виконуються/перевіряються на 100%. 2 — Зонування та будівельні норми застосовуються та виконуються/перевіряються у більше, ніж 50% випадків. 1 — Застосування наявного зонування та будівельних норм є частковим та/або непослідовним. 0 — Немає зосередження на забезпеченні дотримання зонування та будівельних норм.	Перевірка відповідності зонування вимагає доказів того, що в кожній конкретній зоні здійснюється лише відповідна законна діяльність. Під перевіркою відповідності нормам зазвичай розуміється перевірка третьою стороною роботи проєктувальників і забудовників. Міста з несанкціонованими поселеннями навряд чи отримають високі бали за цим критерієм, якщо тільки мешканці цих поселень не будуть залучені та не допоможуть у підвищенні стійкості своїх поселень.

Примітки

ПРИНЦИП

5

Збереження природних зон для посилення захисних функцій природних екосистем

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 5.1	**Обізнаність та розуміння екосистемних функцій/послуг**	Чи розуміє керівництво міста які екосистемні функції здійснюють природні активи (природні екосистеми) на благо міста?	3 — Міська влада та ключові зацікавлені сторони знайомі з поняттям «екосистемні послуги» та розуміють економічну цінність усіх функцій, що надаються основними місцевими природними екосистемами. 2 — Міська влада та ключові зацікавлені сторони розуміють більшість функцій, що надаються основними місцевими природними екосистемами. Але не розуміють їх економічної цінності. 1 — Існує неповне усвідомлення та розуміння функцій, які виконують природні екосистеми міста. 0 — Дуже низьке / відсутнє розуміння цієї сфери в місті.	**Екосистемні функції** включають: води регуляцію водного режиму, вирощування харчових продуктів, паливо, поглинання вуглецю, очищення повітря, поглинання тепла, запилення, естетичну цінність тощо.
P 5.2	**Інтеграція зеленої та синьої інфраструктури в міську політику та проєкти**	Чи просувається зелена та синя інфраструктура у великих проєктах міської забудови та інфраструктурних проєктах за допомогою політики та забезпечення допоміжними методичними матеріалами?	3 — Зелена та синя інфраструктура просувається у великих проєктах міської забудови та інфраструктурних проєктах за допомогою політики та забезпечення допоміжними методичними матеріалами. 2 — Зелена та синя інфраструктура просувається за допомогою політики, але методичних матеріалів для практикуючих фахівців недостатньо. 1 — Просуваються окремі об'єкти зеленої та синьої інфраструктури, але це не універсально та не підтримується політикою. 0 — Активне просування зеленої інфраструктури в нових проєктах міської забудови або інфраструктурних проєктах є незначним / відсутнє.	**Зелена інфраструктура** включає: озеленення вулиць, площ та узбіч; озеленення дахів та фасадів, розвиток міського фермерства / садівництва; створення міських зелених коридорів; заміну непроникних поверхонь; природну фільтрацію води; догляд річок у межах міста та відновлення набережних тощо. **Синя інфраструктура** включає: русла річок, водно-болотні угіддя та інші водні об'єкти.
P 5.3	**Транскордонні екологічні проблеми**	Чи знає міська влада про екосистемні послуги, які місто отримує від природних активів за межами , її адміністративних кордонів? Чи існують угоди з сусідніми адміністраціями для підтримки захисту та управління цими екосистемами?	3 — Міська влада усвідомлює важливість активів за межами своїх адміністративних кордонів і має діючі плани спільні із сусідніми адміністраціями для підтримки захисту та управління цими природними активами. 2 — Міська влада усвідомлює важливість природних ресурсів за межами адміністративних кордонів міста; були проведені попередні обговорення із сусідніми адміністраціями. 1 — Міська влада має певне усвідомлення важливості природних активів за межами адміністративних кордонів міста, але не вжито жодних заходів. 0 — Мало або зовсім не обізнане	

Примітки

ПРИНЦИП

6

Зміцнення інституційної спроможності для забезпечення стійкості

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 6.1	**Навички та досвід**	Чи має мсцева влада вільний доступ до всіх спеціалістів, які, на їхню думку, можуть знадобитися для зниженнзниження ризиків та реагування на визначені сценарії стихійних лих?	3 — Місцева влада має швидкий доступ до всіх спеціалістів (навичкам/досвіду) та ресурси, які можуть знадобитися для реагування на визначені сценарії стихійних лих. 2 — Місцева влада має швидкий доступ до більшості спеціалістів (навичкам/досвіду) та більшості ресурсів та ресурсів, які можуть знадобитися для реагування на визначені сценарії стихійних лих; інше необхідне можна отримати в сусідніх містах/областях/регіонах. 1 — Місцева влада має доступ до більшості спеціалістів (навичкам/досвіду) навичок / досвіду та ресурсів, які можуть знадобитися для реагування на визначені сценарії стихійних лих, але є деякі прогалини. 0 — Існує значна нестача спеціалістів (навичок/досвіду) та ресурсів , які місто може швидко отримати для реагування на визначені сценарії.	Місто має враховувати навички та досвід, пов'язані з підготовкою до катастроф, а також з реагуванням під час та після катастроф. Навички можуть формуватися у самому місті, або у зовнішніх організаціях, розташованих у місті (наприклад, комунальних підприємствах), або на платній основі від консалтингових компаній тощо.
P 6.2	**Просвітницька та інформаційна робота з громадськістю**	Чи проводиться скоординована кампанія з належного інформування громадськості про небезпеки, ризики та катастрофи у зрозумілій та доступній для застосування формі засобами масової інформації, органами освіта та ін.	3 — Існують повністю скоординовані кампанії та програми (органів зв'язків з громадськістю та освіта) для забезпечення належного поширення інформації про небезпеки, ризики та катастрофи. Інформацію отримують понад 75% мешканців міста . 3 — Існують кампанії та програми (органів зв'язків з громадськістю та освіта) для забезпечення належного поширення інформації про небезпеки, ризики та катастрофи. Основні повідомлення охоплюють понад 50% населення міста. 2 — Існують деякі корисні програми/канали для поширення інформації про небезпеку, ризики та катастрофи, але є значні можливості для покращення охоплення. Інформацію отримують 25% мешканців міста. 0 — Системи розповсюдження критично важливої інформації про ризики стихійних лих абсолютно неналежні.	Тут ми оцінюємо здатність міста Інформувати мешканців міста про небезпеки. Буде багато інших каналів комунікації, якими керуватимуть інші зацікавлені сторони.

P 6.3	**Обмін даними**	В якому обсязі відбувається обмін даними з іншими організаціями, задіяними у зміцнення стійкості міста.	3 — Місто має електронний портал (або інший інструмент) для об'єднання / зведення численних баз даних, корисних для Створення загальної картинистійкості міста. 2 — Місто досягло хороших результатів в роботі над об'єднанням та спільним використанням певних даних для підвищення стійкості у певному секторі чи сфері. 1 — Деякі, але не всі дані про місто є спільними/доступними, але наявні дані необроблені та потребують інтерпретації. 0 — Мало або взагалі немає спільних / доступних корисних даних про місто.	(Див. також Принцип 1). Типи даних міста, які є корисними для розуміння контексту стійкості міста, включають, наприклад, дані про населення, демографічні показники, вразливості, інфраструктурні ризики, ризики повені, записи про надзвичайні ситуації. Найкраща практика може включати повну стратегію комунікації із зацікавленими сторонами/громадськістю, портал даних та/або ліцензування інформації про ризики для ключових зацікавлених сторін міста. Основне запитання полягає в тому, чи у всіх зацікавлених сторін «одна правда» — іншими словами, чи всі зацікавлені сторони володіють послідовною і узгодженою інформацією та прогнозами?
P 6.4	**Проведення навчань**	Чи існують навчальні курси, що охоплюють питання ризиків і стійкості, доступні для всіх секторів міста секторам міста, включаючи муніципальні організації, бізнес, НУО та населення?	3 — Існують навчальні курси, що охоплюють питання ризиків, стійкості та реагування на стихійні лиха, які доступні всім секторам міста, включаючи уряд муніципальні організації, бізнес, НУО та населення. 2 — Місто має досвід проведення навчань з підвищення стійкості в деяких секторах, але інші сектори не залучені. 1 — Доступні деякі навчальні програми. Охоплення та зміст потребують значного покращення. 0 — Існує незначна кількість відповідних навчальних програм, адаптованих до потреб міста, або їх взагалі немає.	Зверніть увагу на те, що навчань тренувальні навчання з реагування на надзвичайні ситуації розглядаються в Принципі 9. Навчання за Принципом 6 відноситься до професійної підготовки.
P 6.5	**Мови**	Чи доступні навчальні матеріали більшістю мов, якими користуються в місті?	3 — Всі навчальні матеріали доступні всіма мовами, якими користуються в місті. 2 — Всі навчальні матеріали доступні більшістю мов, якими користуються в місті. 1 — Всі навчальні матеріали доступні деякими мовами, якими користуються в місті. 0 — Навчальні матеріали не перекладалися.	У містах з великою кількістю різних мов, можливо, доведеться задовольнятися таким набором мов, який буде доступним для всіх як перша або друга мова.
P 6.6	**Обмін досвідом**	Наскільки активно прагне місто обмінюватися знаннями та вчитися в інших міст, які стикаються з подібними проблемами?	3 — Міська влада активно прагне обмінюватися знаннями та вчитися в інших міст, які стикаються з подібними проблемами і бере активну участь у низці мереж, щоб сприяти цьому. 2 — Місто розуміє важливість обміну знаннями та є членом низки мереж / асоціацій міст. Однак, мережі не використовуються з максимальною користю. 1 — Певний обмін досвідом між містами відбувається, але він, як правило, носить ситуативний характер. 0 — Обмін досвідом відбувається лише на рівні окремих осіб.	Обмін досвідом може відбуватися шляхом прямого обміну з містами-партнерами або через галузеві групи, національні форуми з питань стійкості та управління в надзвичайних ситуаціях, асоціації міст, такі як C40, ICLEI та інші, або неурядові організації, такі як ООН.

ПРИНЦИП

7

Розуміння та зміцнення потенціалу суспільства для забезпечення стійкості

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 7.1	**Місцеві громадські організації / спільноти, мережі та навчання**	Чи беруть участь місцеві громадські організації у заходах зі зниження ризику небезпек та ліквідації наслідків дії надзвичайних ситуацій у кожному районі міста?	3 — Громадські організації, які охоплюють значну частину населення міста, беруть активну участь у заходах зі зниження ризику небезпек та ліквідації наслідків дії надзвичайних ситуацій по всьому місту. 2 — Існує залучення різноманітних місцевих громадських організацій або у деяких районах міста, або у деяких аспектах планування чи реагування, але їх залучення не є всеосяжним. 1 — Серед основних місцевих громадських організацій існує розуміння важливості ЗРСЛ, вони підтримують навчальні заходи, але не беруть активної участі у плануванні та реагуванні. 0 — Участь місцевих громадських організацій у місті є дуже незначною.	Типи місцевих громадських організацій, які активно долучаються до заходівзі зниження ризику стихійних лих, будуть відрізнятися залежно від регіону та міста. Це можуть бути молодіжні волонтерські чи християнські організації, спортивні клуби тощо. Залежно від того, які групи мають найбільшу підтримку та можливості у кожній локації.
P 7.2	**Мережеві спільноти** **«Не залишати нікого осторонь»**	Чи проводяться регулярні навчальні програми для найбільш вразливих та нужденних верств населення в місті?	3 — Навчальні програми проводять раз на півроку. 2 — Навчальні програми проводять раз на рік. 1 — Навчальні програми не проводяться. Але існує структурована інформація про вразливі верстви населення у місті. 0 — Відсутня інформація про вразливі верстви населення .	Соціальна вразливість — це результат дії соціальних факторів, що передують виникненню надзвичайних ситуацій, які створюють нестачу потенціалу або спроможності до підготовки до них, реагування на них та відновлення після них. До соціально незахищених верств населення можна віднести людей, які з більшою ймовірністю непропорційно потерпають через існуючі соціальні обставини, пов'язані з віком, статтю, расою, хворобами, інвалідністю, неграмотністю та соціальною ізоляцією.
P 7.3	**Приватний сектор / роботодавці**	Яка частка підприємств має документально підтверджений план забезпечення безперервності діяльності, який переглядався протягом останніх 18 місяців?	3 — 60 – 100% підприємств. 2 — 40 – 60% підприємств. 1 — 20 – 40% підприємств. 0 — Менше 20%.	Підприємства з чисельністю понад 10 осіб/працівників.
P 7.4	**Способи залучення громадян**	Наскільки ефективно міська влада взаємодіє з громадкістю у питаннях ЗРСЛ ?	3 — Взаємодія з громадкістю відбувається за допомогою різних медіа-каналів (наприклад, соціальні мережі, радіо, електронну пошту, газети, мобільні пристрої). Мобільні пристрої використовуються для вхідного потоку даних, управління натовпом тощо. Результат — кілька контактів на одного громадянина на рік. 2 — Використовуються численні медіа-канали . Мобільний зв'язок не використовується для отримання звернень від громадян. Більшість мешканців отримують інформацію декілька разів на рік. 1 — Декілька каналів, нерегулярні оновлення. 0 — Низький ступінь взаємодії або відсутня взаємодія громадян до ЗРСЛ.	

Примітки

ПРИНЦИП

8

Підвищення стійкості інфраструктури

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 8.1	**Огляд критичної інфраструктури**	Чи є стійкість критичної інфраструктури пріоритетом міста, чи має місто план або стратегію захисту критичної інфраструктури та чи впроваджує його?	3 — Місто має та впроваджує (у співпраці з іншими зацікавленими сторонами) план або стратегію захисту критичної інфраструктури, комунальних підприємств та підприємств сфери послуг. Стратегія враховує ризики / навантаження та включає плани безперервності надання основних послуг. 2 — Існує майданчик/форум для обговорення питань стійкостікритичної інфраструктури або інші засоби для досягнення спільного розуміння ризиків між містом та різними постачальниками комунальних послуг щодо точок навантаження системи / ризиків на рівні міста. 1 — Ризики зрозумілі для деяких, але не для всіх основних типів критичної інфраструктури. 0 — Не існує жодних планів або форумів. Немає розуміння загроз критичній інфраструктурі міста.	
P 8.2	**Захисна інфраструктура**	Чи добре розроблена та побудована наявна захисна інфраструктура з урахуванням інформації про ризики?	3 — У всіх випадках захисна інфраструктура наявна та відповідає передовій практиці проєктування та управління ресурсами, що ґрунтуються на відповідній інформації про ризики. 2 — У більшості випадків захисна інфраструктура наявна та відповідає передовій практиці проєктування та управління ресурсами, що ґрунтуються на попередньому досвіді та відповідній інформації про ризики. 1 — У деяких випадках захисна інфраструктура наявна, але певна стратегічна захисна інфраструктура відсутня. Проєктування та управління можуть не відповідати передовій практиці. 0 — Значна частина міста незахищена від відомих ризиків / небезпек.	Приклади захисної інфраструктури: • Дамби та протипаводкові загородження; • Водозбірні басейни; • Хвилерізи (де їх застосування можливе); • Укриття, такі як укриття від торнадо/ ураганів; • Дощова каналізація та резервуари для дощової води; • Болота та мангрові ліси (див. Принцип 5); • Поглиначі поштовхів, якими оснащені інфраструктурні об'єкти на випадок землетрусів.
P 8.3	**Вода — постачання питної води та каналізація**	Чи очікуються значні перебої з цими двома основними послугами для значної частини міста за узгодженими сценаріями стихійних лих?	3 — Навіть за «найгіршого» сценарію не буде перебоїв у наданні послуг. 2 — За «найгіршого» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 1 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 0 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть значні перебої у наданні послуг.	

Р 8.4	**Енергетика**	Чи очікуються значні перебої в послугах енергозабезпечення мешканцям значної частини міста в разі настання «найгіршого» сценарію? У разі збою коридори енергетичної інфраструктури залишаться безпечними для використання (тобто не матимуть ризику витоку, небезпеки ураження електричним струмом тощо)?	3 — Навіть за «найгіршого» сценарію не буде перебоїв у наданні послуг. 2 — За «найгіршого» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 1 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 0 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть значні перебої у наданні послуг.	
Р 8.5	**Транспорт**	Чи очікуються значні перебої в транспортних послугах мешканцям значної частини міста в разі настання «найгіршого» сценарію? У разі збою коридори транспортної інфраструктури залишаться безпечними для використання (тобто не матимуть ризику повеней, небезпеки ураження електричним струмом тощо) та вільними для проїзду?	3 — Навіть за «найгіршого» сценарію не буде перебоїв у наданні послуг. 2 — За «найгіршого» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 1 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 0 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть значні перебої у наданні послуг.	
Р 8.6	**Системи комунікації**	Чи очікуються значні перебої в послугах комунікації мешканцям значної частини міста в разі настання «найгіршого» сценарію?	3 — Навіть за «найгіршого» сценарію не буде перебоїв у наданні послуг. 2 — За «найгіршого» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 1 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть певні перебої у наданні послуг. 0 — За «найбільш вірогідного» сценарію будуть значні перебої у наданні послуг.	
Р 8.7	**Система охорони здоров'я**	Чи має система охорони здоров'я достатньо можливостей для надання невідкладної медичної допомоги для лікування очікуваних значних травмза «найгіршого» сценарію?	3 — > 90% постраждалих зі значними травмами за «найгіршого» сценарію можна буде вилікувати протягом 6 годин. 2 — > 90% постраждалих зі значними травмами за «найгіршого» сценарію можна буде вилікувати протягом 24 годин. 1 — > 90% постраждалих зі значними травмами за «найгіршого» сценарію можна буде вилікувати протягом 36 годин. 0 — Буде необхідно більше 36 годин або взагалі не існуватиме можливостей екстреної медичної допомоги.	
Р 8.8	**Система освітніх закладів**	Яка частка закладів системиосвіти під загрозою пошкодження за «найвірогіднішим» і «найгіршим» сценаріями	3 — Навіть за «найгіршого» сценарію жоден навчальний заклад не опиниться під загрозою. 2 — За «найбільш вірогідного» сценарію жоден навчальний заклад не опиниться під загрозою. 1 — 5-10% навчальних закладів опиняться у зоні ризику за «найвірогіднішим» сценарієм. 0 — > 15% навчальних закладів опиняться у зоні ризику за	

			«найвірогіднішим» сценарієм.	
P 8.9	**Оснащення служб реагування**	Чи буде в разі необхідності достатньо засобів реагування для швидкого реагування, включно із військовими або цивільними?	3 — Рівень оснащення є достатнім для реагування за настання «найгіршого» сценарію. Рівень необхідних обладнання та ресурсів було змодельовано, або перевірено на практиці, як достатні. 2 — Рівень оснащення є достатнім для реагування за настання "найгіршого" сценарію. Рівень необхідних обладнання та ресурсів було змодельовано, або перевірено на практиці, як достатні, хоча це залежить від домовленості про взаємну допомогу, хоча це залежить від домовленостей про взаємну допомогу. Угоди про взаємодопомогу перевіряються на ймовірність впливу від цього стихійного на дві сторони угоди. 1 — За «найгіршого» сценарію ресурси відповідатимуть базовим потребам населення, але відомо, що існують певні прогалини. 0 — Навіть за «найбільш вірогідним» сценарієм існують значні прогалини в здатності забезпечувати потреби в реагуванні на надзвичайні ситуації.	Персонал служб ліквідації наслідків – див. Принцип 9. Критично важливі ресурси забезпечення правопорядку/реагування включають такі елементи: • Транспортні засоби (пожежні машини, машини швидкої допомоги, поліцейські машини) • Вертольоти та літаки; • Запаси/припаси продуктів харчування й першої допомоги для надзвичайних ситуацій • Укриття • Резервні генератори • (Системи комунікації – див. вище) • (Операційні центри – див. нижче) • (Будівлі ключового значення див. нижче) • (Критично важливі системи IT – див. нижче). • Комунальний транспорт, необхідний для відновлення постачання енергії, зв'язку, водопостачання й каналізації; • Інше критично важливе обладнання, як-от землерийні машини, вантажівки, лебідки, бензопили тощо. Послуги можуть надаватися або з самого ресурсу безпосередньо, або через визначену альтернативу/резерв.

Примітки

ПРИНЦИП

9

Забезпечення ефективного реагування на стихійні лиха

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 9.1	**Раннє попередження**	Чи є у міста план або стандартна операційна процедура щодо ранніх попереджень і прогнозів? Яка частина населення охоплюється системою раннього попередження?	3 — За оцінками, понад 90% населення охоплюється системою раннього попередження/оповіщення. 2 — За оцінками, понад 75% населення охоплюється системою раннього попередження. 1 — За оцінками, більше половини населення охоплюється системою раннього попередження. 0 — Менше половини населення охоплено системою раннього попередження.	Наразі значне раннє попередження про землетруси технологічно неможливо.
P 9.2	**Плани організації заходів**	Чи існує план попередження та реагування у випадку стихійних лих /план готовності/план реагування на надзвичайні ситуації, в якому вказано заходи щодо зниження наслідків, рівень готовності та засоби реагування на надзвичайні ситуації на місцевому рівні?	3 — Існує план попередження та реагування у випадку стихійних лих//план готовності/план реагування на надзвичайні ситуації, в якому вказано заходи зі зниження наслідків, рівень готовності та засоби реагування на надзвичайні ситуації на місцевому рівні. 2 — Комплексний план існує, але він містить значні прогалини щодо зниження наслідків у місті, рівня готовності й реагування на надзвичайні ситуації на місцевому рівні. 1 — Окремі плани існують, але вони не є вичерпними та об'єднаними між собою. 0 — Невідомо про жоден існуючий план.	Чи містить план стратегію, систему організації та структуру щодо готовності до стихійних лих і напрямків реагування? Чи встановлено в ньому ролі, обов'язки, ресурси, способи співпраці й координації між ключовими зацікавленими сторонами в місті?
P 9.3	**Потреби в персоналі/с лужбах ліквідації наслідків**	Чи має відповідальний орган з управління надзвичайними ситуаціями достатній кадровий потенціал для підтримки обов'язків служб ліквідації наслідків у наступу випадку різкого настання стихійного лиха?	3 — Наявний додатковий потенціал на випадок екстренного реагування, його було перевірено на практиці при проходженні тренувальних навчань для сценаріїв катастраф, розглянутий у Принципі 2; охоплення всіх мікрорайонів буде можливе протягом 4 годин. 2 — Охоплення всіх мікрорайонів протягом 24-48 годин. 1 — Охоплення всіх мікрорайонів протягом 48-72 годин. 0 — Не має кадрового потенціалу на випадок НС.	Відповідність рівнів обладнання розглядається в Принципі 8.
P 9.4	**Потреби в обладнанні та спорядженні для ліквідації наслідків**	Чи чітко визначено потреби в обладнанні та спорядженні, а також наявність обладнання?	3 — Потреби визначено й пов'язано зі сценаріями стихійного лиха; вони також ураховують ролі волонтерів. 2 — Визначено потреби щодо можливих сценаріїв розвитку стихійних лих. 1 — Визначення потреб є суто номінальним або просто здогадковим. 0 — Потреби не визначено (або немає плану).	

P 9.5	**Постачання їжі, житла, товарів першої необхідності й палива**	Чи зможе місто продовжувати годувати й давати притулок населенню після наступу стихійного лихі?	3 — За «найгіршого» сценарію постачання продовольства та предметів основного спожитку перевищує розрахункові потреби. 2 — За «найгіршого» сценарію запас продовольства та предметів першої необхідності дорівнює розрахунковій потребі. 1 — За «найгіршого» сценарії постачання продовольства для надзвичайних ситуацій і предметів першої необхідності менше за розрахункові потреби на 2% або більше. 0 — За «найгіршого» сценарію постачання продовольства і предметів основного спожитку є меншим, ніж розрахункові потреби, на 5% або більше, або перебої в поставкахїжі перевищує 24 години.	
P 9.6	**Взаємна узгодженість і міжвідомча робота**	Чи існує оперативний центр екстреного реагування за участю всіх установ, який автоматизує стандартні операційні процедури, спеціально розроблені для роботи за «найвірогіднішими» та «найгіршим» сценаріями?	3 — Оперативний центр екстреного реагування існує, і налагоджено посилений або навіть резервний зв’язок, розроблений для роботи за «найгіршим» сценарієм; беруть участь усі відповідні установи. 2 — Оперативний центр екстреного реагування існує, і налагоджено посилений або навіть резервний зв’язок, розроблений для роботи за «найгіршим» сценарієм; беруть участь лише ключові установи. 1 — Призначено оперативний центр екстреного реагування, але зі слабким рівнем зв'язку, і/або одна чи кілька відповідних установ не беруть участі. 0 — Немає оперативного центру екстреного реагування.	
P 9.7	**Навчальні тренування**	Чи залучають до тренувань і громадськість, і професіоналів?	3 — Щорічний перелік тренувань, перевірених професіоналами як реалістичне відображення «найгірших» і «найвірогідніших» сценаріїв. 2 — Щорічні тренування, перевірені професіоналами, але сценарії тестування є обмеженими. 1 — Спеціальні часткові тренування: не всі сценарії перевірено, крім того вони нереалістичні. 0 — не проводиться жодних тренувань (або немає планів: див. вище).	Тренувальне навчання розглядається в Принципі 6.

ПРИНЦИП

10

Прискорене відновлення та принцип «Краще, ніж було»

Попередня оцінка

Посилання	Тема / Предмет	Запитання / Сфера оцінювання	Індикативна шкала вимірювання	Коментарі
P 10.1	**Завчасне планування відновлення після стихійного лиха**	Чи існує стратегія або розроблений процес для відновлення й реконструкції після стихійного лиха, включаючи перезавантаження економіки, соціальні аспекти тощо?	3 — Існує стратегія/процес. Вона/він є надійною і добре зрозумілою відповідним зацікавленим сторонам. 2 — Існує стратегія/процес. Вона/він є добре зрозумілою відповідним зацікавленим сторонам, але відомо про певні недоліки. 1 — Існують окремі плани/стратегії, але вони не є вичерпними, об’єднаними між собою та зрозумілими відповідним зацікавленим сторонам. 0 — Невідомо про жоден існуючий план.	Комплексні плани відновлення після стихійного лиха потребують деталізації, наприклад: • Організація тимчасових заходів щодо пошкоджених об'єктів; • Локації та джерела тимчасового житла; • Політика черговості надання допомоги щодо огляду, ремонту й прибирання сміття; • Організація консультацій та особистої підтримки; • Організація підтримки громади; • Організація перезавантаження економіки; • Удосконалення планування міста й операційної діяльності під час реконструкції. Плани може бути розроблено кількома організаціями, але їх слід перевірити на узгодженість прогнозів і пріоритетів. Організаційні структури після стихійного лиха – див. Принцип 1; фінансування – див. Принцип 3.
P 10.2	**Здобуті уроки/петлі навчання**	Чи включають процеси оцінки, що проводяться після стихійного лиха, аналіз помилок/невдач і здатність виносити отримані уроки, які потім враховуються при розробці й виконанні проектів реконструкції?	3 — Існують чіткі процеси для винесення уроків з помилок/невдач після стихійних лих. Існують чіткі та ефективні механізми/процеси для застосування цих уроків в розробці й виконанні проектів реконструкції. 2 — Існують чіткі процеси для винесення уроків з помилок/невдач після стихійних лих, але механізми/процеси для використання цих уроків у розробці й виконанні проектів реконструкції потребують вдосконалення. 1 — Деякі уроки винесено й розповсюджено, але не повністю й не систематично. 0 — Отримані уроки не є запланованими/спеціалізованими та покладаються лише на відповідальність окремих осіб.	Це навчання й винесені уроки мають вирішальне значення, аби місто зрозуміло, як воно може «відновитися краще, ніж було», а також для покращення розуміння ризиків взагалі. Нові ризики й навчання на основі реальних подій можна повторно включити до системи управління ризиками в місті, як це описано у Принципі 2.

Примітки

Для отримання докладнішої інформації відвідайте вебсайт Кампанії зі зміцнення стійкості міст:
https://mcr2030.undrr.org